

Nyt fra nationalparken

Kære læser

Det kan være udfordrende at arbejde hjemmefra. Særligt når man for en enkelt dag har været på kontoret for at sikre, at alt er, som det skal være, og glemmer sin computer på Rømø. Men intet er så skidt, at det ikke er godt for noget. For på en smuk aften i slutningen af april, kan man få Lakolk strand næsten helt for sig selv, og Rømø-dæmningen er et sandt fuglemekka og et fantastisk syn at køre over. Så det var en ekstra bonus til den glædesomme sekretariatsmedarbejder...

En anden bonus er den 5-krone, som doneres til sortterneprojektet for hver Black Tern-øl, der bliver solgt. Det og meget andet kan du læse om i denne nyhedsmail.

Med ønsket om en fantastisk weekend ved Vadehavet, med massevis af dejlige oplevelser - og måske en lille øl - de bedste hilsner fra sekretariatet.

En hjælpende hånd og en øl i hånden

I forbindelse med udlægningen af redeflåder til sortterne i Tøndermarsken kunne Nationalpark Vadehavet præsentere et spændende samarbejde med bryggeriet WestBrew, som ligger ved Ho Bugt og inde i nationalparken. Her har brygger og indehaver Tommy Bagger skabt en helt ny specialøl, som er dedikeret til sortterne i Tøndermarsken. Øllen markedsføres under navnet "Black Tern" (sortterne på engelsk), og for hver solgt flaske donerer WestBrew 5 kroner til nationalparkens sortterneprojekt.

Projektet går ud på at hjælpe den sjældne og truede sortterne til at få flere unger på vingerne - og dermed at bevare den lille, elegante fugl som en dansk ynglefugl.

WestBrew, der i forvejen er nationalparkpartner, er meget inspireret af naturen i vadehavsområdet og af naturens gang hen over året.

"Derfor er det også oplagt for os at støtte et godt naturprojekt i nationalparken, og vi glæder os over at kunne yde et bidrag til at bevare sortternen i den danske natur", lyder det fra Tommy Bagger.

Du kan læse mere om [sortterneprojektet på vores hjemmeside](#), hvor du også finder hele [artiklen om udsætningen af redeflåder](#).

Vores mand i felten

Måske har du mødt ham, når du er ude at vandre i nationalparken. Du har måske undret dig over, hvorfor han sætter kameraer op og kravler rundt på jorden og kigger ind af huller. Hvis det er tilfældet, så har du nok mødt vores mand i felten - Jørn Bøgen. Jørn er koordinator for vores prædationsjægere, og han sørger for, at alt er på plads, bliver eftersat, og at antallet af [prædatorer](#) (rovdyr) holdes nede, så de jordrugende fugle kan få unger på vingerne.

Jørn var for nylig i et af vores nye indsatsområder i Tøndermarsken, [Gl. Frederikskog](#), hvor jægerne har reguleret en del ræve hen over vinteren. Her var han, sammen med frivillige jægere, ved at flytte alle foderpladser og vildtkameraer uden for området, da der skal kreaturer ud på de fenner (marker), hvor fælderne stod. Vildtkameraer og fælder er godt nok flyttet, men indsatsen fortsætter, og jægerne forsøger at fange mårhund i foråret og efteråret og holder øje med området, så de jordrugende fugle kan være i fred.

PS. På billedet her ser du nogle af de frivillige jægre, men ikke Jørn; det er nemlig ham, der har taget det...

Vores marsk

Vores Marsk er et nyt initiativ i projektet "[Vadehavet og Marsken på Spisebordet](#)", som dels ønsker at skabe et samlingspunkt for synliggørelse af Vadehavets og marskens fødevarer, dels vil etablere et forum, hvor de erhvervsdrivende kan søge viden og udveksle erfaringer, ideer og forretningsområder og dermed øge synligheden og styrke udbuddet af lokale fødevarer og oplevelser.

Vores Marsk, som har til huse på Allégade 15 i Tønder, bliver et samlingssted for lokale fødevarer og fødevareoplevelser langs Vadehavet. Her kan du finde informationer om alle de mange lokale fødevarer der findes, og hvad der gør dem til noget helt særligt. Stedet bliver samtidig et knudepunkt for initiativer og skal inspirere til flere bæredygtige oplevelser med naturen og madkulturen i fokus.

"Huset", som åbner 4. juni, rummer et showroom for lokale producenter, møde, kontor- og netværksfaciliteter, formidling målrettet lokale og turister, et lille salgssted med udvalgte åbningsdage samt eventfaciliteter. Du kan også finde [Vores Marsk online](#), hvor du kan søge viden og få et overblik over kommende arrangementer med fokus på fødevarer, madkultur og den spiselige natur langs Vadehavet. Så nu er der ikke kun tale om "vores øl", men også om "vores marsk".

24. MAJ 2021

DEN EUROPÆISKE
NATIONAL- OG
NATURPARKDAG

PARKER: DEN NÆSTE GENERATION

Nationalparkdagen fejres nu og senere

Nationalparkdagen er dagen, hvor alle [national- og naturparker i Europa](#) sammen fejrer de beskyttede områder. I år er temaet "Den næste generation". Officielt er dagen den 24. maj, men da det er en hverdag, har vores partnere valgt at flytte deres arrangementer til den efterfølgende weekend. Dog er de større arrangementer lagt i september, grundet coronarestriktionerne.

Og hvad kan du så opleve i Nationalpark Vadehavet **den 30. maj**?

Du kan tage med på [Vidunderlige vandringer med Naturcenter Tønninggård](#), hvor der vandres i UNESCO's verdensarv og midt i Nationalpark Vadehavet, der hvor hav og land mødes. Eller sætte dig i sadlen på den morgencykeltur i Tøndermarsken, hvor du hører om Vadehavets geologi, marskens skabelse, diger, stormfloder og klimaforandringer eller nyde en marskvandring. De sidste to arrangementer er [med Museum Sønderjylland](#).

Husk at der er arrangementer igen til september.

Eleven kom med hjem - men støvlen blev

Elever fra Vardeegnens Gymnasieforberedende Efterskole var både gennemblæste og forfrosne, da de hastede ind i bussen i søgen efter varme. Imens nød de to naturvejledere Kirstine og Peter fra NaturKulturVarde, lærer på efterskolen Anna Klahn og tilknyttet forfatter Peder Frederik Jensen solen efter en vadehavstur, der bød på al slags vejr og fik sat sine tydelige spor i de unge efterskoleelever. Bl.a. måtte en elev sige farvel til sin ene gummistøvle, da den forsvandt i muddret. Den anden kunne heldigvis reddes, og ses her på billedet.

Den kolde, men spændende tur er en del af projektet "[Litteraturlig Viis](#)", som skal bringe elever i alderen 15-18 år ud i nationalparken sammen med naturvejledere, hvor der sættes fokus på landskabet og naturkræfterne som inspiration for skrivekunsten. Heldigvis sad ingen elever fast i vaden - kun gummistøvlen, og mon ikke den mistede gummistøvle kan give inspiration til en lille novelle?

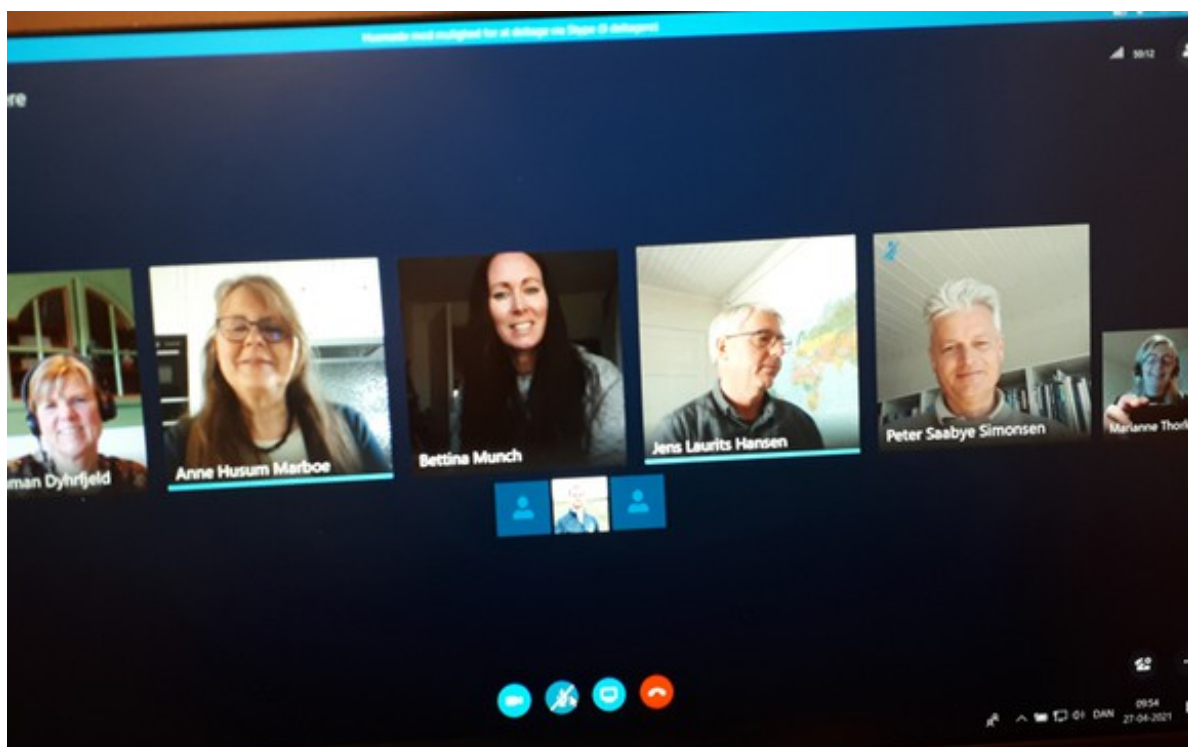

Vadehavet som 'best practice' eksempel

- på [FNs verdenskonference om undervisning for bæredygtig udvikling](#).

Anja Szczesinski, som er koordinator for den Internationale Vadehavsskole og repræsentant for det trilaterale samarbejde omkring formidling og undervisning, stiller 18. maj op til en workshop under FN's verdenskonference, for at fortælle det internationale FN-fællesskab om Vadehavets enestående internationale samarbejde omkring undervisning, [IWSS](#) (International Wadden Sea School).

IWSS er et snart 20 år gammelt samarbejde på tværs af de tre vadehavslande, der både har opbygget et netværk af formidlere og formidlingsinstitutioner og har udviklet en lang række fantastiske tiltag og materialer, der har Vadehavet som fokus. Samarbejdet er et af de bedste eksempler på den måde, de tre lande er i stand til at arbejde på tværs af lande- (og kultur-) grænser, for at sikre børns forståelse for og tilknytning til Vadehavet og naturen.

Vi er stadig hjemsendt...

men arbejder 100 %. Vi er efterhånden ved at være trænede i online-møder og selv om det kan give udfordringer, så arbejdes der ihærdigt videre fra ni forskellige adresser.

Det er til tider vældig underholdende at være til virtuelle møder. Ind imellem kommer en hund til syne på skærmen, andre gange kommer der mærkværdige lyde fra børn og katte, og nogle gange går skærmen i sort, eller billedet fryser. Men smilene er altid at finde på skærmen - for vi er så glade for at se hinanden, selv om det - også bogstaveligt talt - kan være en lidt flad fornemmelse.

Nyhedsmailens fremtid

Vi vil gerne takke for de fine tilbagemeldinger, vi fik, da vi spurgte om læsernes mening om indhold og frekvens af vores nyhedsmail. Vi har gennemgået svarene og er kommet frem til, at vi holder fast i indholdet, men at vi fra 1. august ændrer frekvensen. Fra august vil du

således modtage nyhedsmailen én gang i måneden, og vi vil løbende evaluere på, hvordan det fungerer.

I juli må du dog undvære vores nyheder, da både mange af vores læsere og vi selv holder ferie der. Indtil da, hører du dog fra os hver 14. dag, som du plejer.

Det sker i Nationalpark Vadehavet

Det er snart sommer ved Vadehavet, og for dem, der ikke er vinterbadere, er temperaturen stigende i havet. Så inden længe er det tid til at bade. Men indtil de kuldkære kan springe i havet, er der andre spændende muligheder ved Vadehavet:

- 3. maj - mobiludstillingen er hos [Ribe Camping](#)
- 8. maj - [World Migratory Bird Day](#) - International trækfugledag
- 12. maj - [Nationalparkskipet](#) sejler med TV2 Vejret - læs mere i næste nyhedsmail
- 17. maj - mobiludstillingen er hos [Ballum Camping](#)
- 30. maj - Nationalparkdag med [Vidunderlige vandringer med Naturcenter Tønning](#) og [Oplevelser ved Vadehavet og i Tøndermarsken](#) med Museum Sønderjylland

Guidede ture og arrangementer i [de kommende måneder](#) kan du blandt andet finde på vores hjemmeside.

Vidste du at:

- [Fiskeri- og Søfartsmuseet](#) inviterer de natur(u)vante på vandbingo-eventyr?
- du kan komme med på ture i [Nat i Naturen](#) fra 7. til 9. maj?
- du kan komme på [gratis ture med Myrthue?](#)
- du kan [ældes på en sund og aktiv](#) måde i og med naturen?
- [UNESCO Marine World Heritage](#) netop har udgivet deres årsrapport?
- [Frie Fodspor](#) har beskrevet den nye vandroute på Rømø som en perle?
- du selv kan prøve kræfter med trækfuglenes strabadser?
På [Mit Vadehav](#) finder du film og øvelser om trækfuglenes hårde liv, og samler du en gruppe, kan du spille dig igennem rylens imponerende træk fra Namibia i det sydlige Afrika til Taymyr-halvøen i Sibirien.

Fotos: Udsigt over Lakolk: Alette Houman; Black Tern: Ulrik Pedersen; Vores mand i felten: Jørn Bøgen; Vores Marsk: Wasabi Film; Nationalparkdag: Europarc; Litteraturlig Viis: Helle Hovmand-Rasmussen; IWSS: Vadehavets Formidler Forum; Sekretariatet: Marianne T Tølbøll; Skygger på Lakolk: Alette Houman; Ribe set fra Mandø: Torben Hestehave; Stabilede sten ved Varde: Torben Hestehave

Nationalpark Vadehavet opbevarer din mailadresse til brug for udsendelse af nyhedsbrev og den bliver hverken videregivet til andre eller brugt til andre formål.

[Læs mere om Nationalparkens persondatapolitik](#) · [Klik her for at framelde dig](#)